บันทึกการประชุม
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....
ครั้งที่ ๑
วันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ณ ห้องรับรอง ๑ – ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

<u>กรรมาธิการวิสามัญผู้มาประชุม</u> คือ

๑. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช
๒. นายกล้านรงค์ จันทิก
๓. นายกิตติ วะสีนนท์
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
๕. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๖. พลอากาศเอก ทรงธรรม โชคคณาพิทักษ์
๗. พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ
๘. นายนิวัติไชย เกษมมงคล
๙. ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต
๑๐. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
๑๑. นายปกรณ์ นิลประพันธ์
๑๒. นายประมุท สูตะบุตร
๑๓. พลเอก โปฎก บุนนาค
๑๔. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร
๑๕. พลตำรวจเอก พิชิต ควรเดชะคุปต์
๑๖. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง
๑๗. นายภัทระ คำพิทักษ์
๑๘. พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์
๑๙. พลเอก วลิต โรจนภักดี
๒๐. พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ
๒๑. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ
๒๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์
๒๓. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง
๒๔. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
๒๕. พลอากาศเอก สุทธิพงษ์ อินทรียงค์
๒๖. พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ กฤษณคุปต์

๒๗. นางสาวสุภา ปิยะจิตติ
๒๘. พลเอก อกนิษฐ์ หมื่นสวัสดิ์

<u>กรรมาธิการวิสามัญผู้ลาการประชุม</u> คือ

๑. พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
๒. รองศาสตราจารย์เจษฎ์ โทณะวณิก
๓. พลอากาศเอก ธงชัย แฉล้มเขตร
๔. พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ
๕. นายภาณุ อุทัยรัตน์
๖. พลเอก สรรชัย อจลานนท์
๗. นายสีมา สีมานันท์

<u>ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น</u> คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี

<u>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</u>

- นางชื่นสุมน นิวาทวงษ์ — ผู้อำนวยการกองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๑. นายนิติพันธุ์ ประจวบเหมาะ — ผู้อำนวยการสำนักการต่างประเทศ
๒. นายภูเทพ ทวีโชติธนากุล — ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๓. นายเกียรติศักดิ์ พุฒพันธุ์ — พนักงานไต่สวนเชี่ยวชาญ
๔. นายนิรุท สุขพ่อค้า — พนักงานไต่สวนชำนาญการพิเศษ
๕. นายชัยยุทธ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล — พนักงานไต่สวนชำนาญการ
๖. นางสาวอาทิรินทร์ จรูญพร — พนักงานไต่สวนชำนาญการ
๗. นายปรีชา อุทธศรี — พนักงานไต่สวนปฏิบัติการ
๘. นายชัด บุญเงิน — ผู้ช่วยพนักงานไต่สวนปฏิบัติการ
๙. นางสาวรุ่งรัตน์ ดำรงบุล — ผู้ช่วยพนักงานไต่สวนปฏิบัติการ
๑๐. นางสาวอลิสา รักบ้านเกิด — เจ้าหน้าที่การต่างประเทศปฏิบัติการ

<u>ผู้เข้าร่วมประชุม</u>

๑. พันตำรวจเอก อมรฤทธิ์ คชกูล — ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์

๒. ร้อยโท ธีรธรรม วรรณโกวิท	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช
๓. นายวิทูร สุรวัฒนานันท์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร
๔. พันตำรวจเอก สมควร พึ่งทรัพย์	ผู้ชำนาญการประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา

<u>ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับการประชุม</u> คือ

นางธัญญา ศรีสุพรรณ	นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานคณะกรรมาธิการ สำนักกรรมาธิการ ๒

<u>เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๑๐ นาฬิกา</u>

เมื่อกรรมาธิการมาครบองค์ประชุมแล้ว (ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๖ วรรคสาม) ได้กำหนดให้ กรรมาธิการผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมาธิการทำหน้าที่ประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อดำเนินการให้ที่ประชุมเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ จากกรรมาธิการ ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญผู้ที่มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุม คือ **นายประมุท สูตะบุตร** ได้ทำหน้าที่ประธานชั่วคราวของที่ประชุมและดำเนินการประชุมเพื่อเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๖ วรรคหนึ่ง ดังนี้

๑. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	เป็นประธานคณะกรรมาธิการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติ วะสีนนท์	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช	เป็นเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
๗. นายกล้านรงค์ จันทิก	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายประมุท สูตะบุตร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายสีมา สีมานันท์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

ในการนี้ ที่ประชุมได้มีมติตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๓ คน ดังนี้

๑. นายประสาท พงษ์ศิวาภัย
๒. นายวินัย ดำรงค์มงคลกุล
๓. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

หลังจากนั้น **พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ** ได้กล่าวขอบคุณกรรมาธิการวิสามัญทุกท่าน และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปได้ดังนี้

<u>ระเบียบวาระที่ ๑</u> เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ บุคคลภายนอกขออนุญาตเข้าร่วมประชุม คือ

๑) พันตำรวจเอก อมรฤทธิ์ คชกูล	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๒) ร้อยโท ธีรธรรม วรรณโกวิท	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช
๓) นายวิทูร สุรวัฒนานันท์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร
๔) พันตำรวจเอก สมควร พึ่งทรัพย์	ผู้ชำนาญการประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา

ที่ประชุมอนุญาต

๑.๒ แต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๖ วรรคสาม

ด้วยข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๖ วรรคสามกำหนดว่า "ให้มีผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งประจำคณะกรรมาธิการแต่ละคณะ โดยให้คณะกรรมาธิการแต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตามรายชื่อที่เลขาธิการจัดทำเสนอ"

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมฯ ดังกล่าว จึงขอเสนอรายชื่อข้าราชการเพื่อทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... **คือ** นางธัญญา ศรีสุพรรณ นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๓ สำนักกรรมาธิการ ๒

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

๑.๓ การแปรญัตติ

กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติซึ่งจะครบกำหนดในวันพฤหัสบดีที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ที่ประชุมรับทราบ

๑.๔ เอกสารซึ่งสำเนาแจกต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญมีดังนี้

๑.๔.๑ เอกสารนอกแฟ้ม

ส่วนที่ ๑ รายงานของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ อ.พ. ๕๔/๒๕๖๐ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....

เล่มที่ ๑ บทสรุป/ความเป็นมาและสาระสำคัญ

เล่มที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบ

๑) พรป.ป.ป.ช. ๒๕๔๒

๒) ร่าง พรป.ป.ป.ช. ฉบับ ป.ป.ช. เสนอ กรธ.

๓) ร่าง พรป.ป.ป.ช. ฉบับ กรธ. เสนอ สนช.

เล่มที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑) การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ

๒) ข้อดีและข้อสังเกตของร่าง พรป.ป.ป.ช.

๓) การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ

๔) บทความต่าง ๆ

เล่มที่ ๔ ภาคผนวก

๑) ร่าง พรป.ป.ป.ช.

๒) บันทึกสรุปสาระสำคัญ

๓) สรุปการรับฟังความคิดเห็น

ส่วนที่ ๓ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓

๑.๔.๒ เอกสารในแฟ้มการประชุม

ส่วนที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ในแฟ้ม) ได้แก่

๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

๒) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๓) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๔) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

๕) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

๖) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ....

๗) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙

๘) พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕

๙) พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๐) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๑) พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓

๑๒) พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

๑๓) พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑๔) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖

๑๕) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑๖) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑๗) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....

๑๘) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา และเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ที่ประชุมรับทราบ

<u>ระเบียบวาระที่ ๒</u> เรื่องพิจารณา

๒.๑ กำหนดวัน เวลาประชุมคณะกรรมาธิการ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ วรรคสี่ ได้บัญญัติให้ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราบการทุจริต พ.ศ. .... เมื่อได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแล้ว สภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ (รับเมื่อวันอังคารที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในวันศุกร์ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐)

ในการนี้ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนดเวลาการปฏิบัติงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญภายใน ๕๘ วันนับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ (รับหลักการในวันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ครบกำหนดเวลาการปฏิบัติงานในวันศุกร์ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐)

อนึ่ง ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ตามที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ

<u>มติที่ประชุม</u> : ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑) ที่ประชุมมีมตินัดประชุมสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง คือ ทุกวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ (ช่วงระยะเวลา ๒ สัปดาห์ จำนวน ๖ ครั้ง) โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันจันทร์ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา

วันพุธ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา

วันศุกร์ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา

ทั้งนี้ มอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการประสานงานห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๒๑๕ – ๒๑๖ อีกครั้ง

๒) ที่ประชุมวางแผนการดำเนินการ โดยพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ ภายในวันศุกร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ เพื่อบรรจุระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายในวันอังคารที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๒ พิจารณาเหตุผลความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้สรุปประเด็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันละปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ยกร่างขึ้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ ซึ่งปรากฏในหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และเป็นการบัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามหลักการของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓๒ ถึงมาตรา ๒๓๗

ทั้งนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ได้ยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้โดยได้รับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีการรับฟัง ประมวลปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น โดยมุ่งเน้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้อำนาจตรงตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ เพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในการกำกับดูแลบุคคล ๓ กลุ่ม คือ ข้าราชการทั่วไป ข้าราชการการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ที่จะไปกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมถึงประเด็นการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีการปฏิรูประบบการทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

ประเด็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๑) ประเด็นการมอบอำนาจให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในการปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๒) ได้บัญญัติเพิ่มกรอบการทำงานสำหรับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีความชัดเจน โดยวางกรอบระยะเวลาการทำงาน ทั้งนี้ เพื่อความสมดุลระหว่างการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกับการอำนวยความยุติธรรม เนื่องจากในการปฏิบัติหน้าที่ที่ผ่านมาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีกรอบระยะเวลาการทำงาน ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาถูกกระทบสิทธิและเสรีภาพเกินสมควร จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการวางกรอบการทำงาน การทำรายงาน กระบวนการไต่สวน แต่ข้อจำกัดดังกล่าวมิได้จำกัดว่า หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วจะไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือแม้กระทั่งหากระยะเวลาดังกล่าวได้ล่วงพ้นไปแล้ว ก็ยังเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะสามารถหยิบยกเรื่องขึ้นมาดำเนินการต่อได้

๓) ประเด็นให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. หยิบยกเรื่องต่าง ๆ มาดำเนินการได้ เช่น กรณีความปรากฏต่อคณะกรรมการ เป็นต้น

๔) การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน สืบเนื่องจากที่ผ่านมาสำนักงาน ป.ป.ช. มีทีมสอบสวนที่มีคุณภาพมากขึ้น โดยได้มีการสร้างบุคลากรขึ้นอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การทำงานในรูปแบบเดิมเรื่องการตั้งอนุกรรมการจึงไม่น่าจะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบมาเป็นการทำหน้าที่ในรูปแบบองค์คณะโดยใช้เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. กล่าวคือ ให้เลขาธิการ ป.ป.ช. หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนเป็นหัวหน้า และมีพนักงานไต่สวนอย่างน้อยหนึ่งคน รวมกับผู้ช่วยพนักงานไต่สวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นอีกอย่างน้อยหนึ่งคนร่วมเป็นคณะกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวน และเสนอสำนวนการไต่สวนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไป

อนึ่ง การแบ่งประเภทข้าราชการก็ดำเนินการให้สอดคล้องกับการทำงานดังกล่าวข้างต้น

๕) ประเด็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามหมวด ๙ ของรัฐธรรมนูญ ได้ถูกนำมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นหลัก แต่รายละเอียดต่าง ๆ ที่จะขยายเนื้อหาจะถูกนำไปบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....

๔) กรณีคดีสำคัญคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการไต่สวนเองได้ และมีอำนาจตั้งองค์คณะเพื่อดำเนินการแทนได้ รวมทั้งสามารถจ้างและการแต่งตั้งบุคคลภายนอกเพื่อเป็นที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการได้

แนวคิดหลักที่นำมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

๑) การเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมุ่งเน้นการดำเนินการในเชิงรุก เพราะเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คือ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ได้ศึกษาประสบการณ์ทั้งในและต่างประเทศ พบว่าวิวัฒนาการของการทุจริตได้ก้าวไปไกล สิ่งที่พยายามยกร่าง คือ กระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนที่มักถูกกล่าวถึง คือ “การปราบปราม” แต่หัวใจสำคัญที่สุดของเรื่อง คือ “การป้องกัน” มิให้เกิดการทุจริต เราจะสร้างทรัพยากรมนุษย์อย่างไรในเรื่องการต่อต้านการทุจริต

กรธ. ได้บัญญัติไว้ในหมวดหน้าที่ของปวงชนชาวไทยว่า ประชาชนมีหน้าที่ต่อต้านการทุจริต ดังนั้น จึงต้องการให้การมีส่วนร่วมของประชาชนมีส่วนสำคัญ เช่น การแจ้งเบาะแส แชร์ข้อมูล เป็นต้น โดยไม่ต้องรอคำร้อง คำกล่าวหาแต่เพียงอย่างเดียว

หากพิจารณาศึกษาเทียบเคียงต่างประเทศ ตัวอย่างประเทศญี่ปุ่นที่ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่มีองค์กรอัยการ ซึ่งองค์กรอัยการจะมีบทบาทสำคัญในการหยิบยกข้อมูลมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินการต่อไป ในการนี้ กรธ. พบว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พัฒนากระบวนการทำงานเพิ่มมากขึ้นแล้ว แต่ กรธ. ต้องการเสริมประสิทธิภาพในเชิงรุกให้มากยิ่งขึ้น

๒) เพื่อการทำงานในเชิงรุก ได้มีการวางหลักเกณฑ์เบื้องต้นเพื่อเป็นกรอบการทำงานให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในเรื่องที่สำคัญ และอาจก้าวล่วงสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชน จึงจำเป็นต้องวางหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนควบคู่ไปด้วย กล่าวคือ

(๑) เพื่อความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงต้องกำหนดระยะเวลาเป็นกรอบในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

(๒) นอกจากการวางหลักเกณฑ์เบื้องต้นเป็นหลักกว้าง ๆ แล้ว ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถออกระเบียบปฏิบัติในเรื่องการไต่สวน และแนวทางปฏิบัติได้ เนื่องจากหากบัญญัติทุกอย่างไว้ในกฎหมาย จะเป็นการผูกมัดว่า หากกฎหมายไม่บัญญัติไว้ไม่สามารถปฏิบัติได้ อีกทั้งการทุจริตได้พัฒนาไปถึงโลกดิจิทัล และขั้นอิเล็กทรอนิกส์แล้ว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่สามารถปรับกระบวนทัศน์ให้ทันต่อสถานการณ์ได้ จึงจำเป็นที่จะต้องให้อำนาจ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปดำเนินการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งระเบียบที่จะออกต้องสอดคล้องกับหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ได้วางไว้ด้วย

(๓) การตรวจสอบการกล่าวหา เบื้องต้นมักก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงจำเป็นจะต้องสร้างความสมดุลกันระหว่างสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหากับการดำเนินการต่าง ๆ

ในเรื่องของกระบวนการกล่าวหา เมื่อมีการกล่าวหาได้ง่ายขึ้นและมากขึ้นเท่าใด ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติราชการมักสะดุดหยุดอยู่ โดยรอคำวินิจฉัยก่อน หากกระบวนการดำเนินงานล่าช้า จึงเป็นปัญหาในการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น ในการดำเนินการต่าง ๆ ต้องได้ดุลกันระหว่างการกล่าวหากับการจัดการทุจริตกับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน และการกล่าวหาที่เป็นเท็จต้องมีบทลงโทษ

(๔) ประเด็นบทสันนิษฐานความผิด ซึ่งแต่เดิมการทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้บทสันนิษฐานความผิด คือ “มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า” ส่วนบทสันนิษฐานความผิดในการดำเนินคดีอาญาขององค์กรอัยการ คือ “ข้อเท็จจริงที่สามารถพิสูจน์ได้โดยปราศจากข้อสงสัย” จึงเกิดความขัดแย้งขึ้นจากประเด็นบทสันนิษฐานความผิดดังกล่าว ระหว่างการทำงานขององค์กรอัยการกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตไม่ให้เกิดข้อติดขัดในประเด็นดังกล่าว และมีความสอดคล้องต้องกัน

ผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ตั้งข้อสังเกต สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

แนวคิดและมาตรการใหม่ที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ คือ

๑) แนวคิดการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีข้อสังเกตที่สำคัญว่าประชาชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเฉพาะมาตรา ๓๐ ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. “ต้องจัดให้มีมาตรการและแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม”

๒) แนวคิดการเพิ่มมาตรการที่สำคัญอันเป็นหลักการใหม่ไว้ในมาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องปรับปรุงการปฏิบัติราชการ จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ “ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน” อย่างเข้มงวด รวมทั้งเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย

๓) แนวคิดการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๗ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อให้ตระหนักถึงหน้าที่และอำนาจของตน ซึ่งจะต้องเกิดระบบอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่มาเพื่อรองรับภารกิจ

๔) แนวคิดมาตรการโต้แย้งตามมาตรา ๑๓๐ ที่ให้เจ้าพนักงานของรัฐสามารถมีคำโต้แย้งมิให้เกิดการทุจริตได้ ซึ่งเป็นการเสริมมาตรการทางจริยธรรมให้กับเจ้าพนักงานของรัฐอีกทางหนึ่ง

๕) แนวคิดมาตรการเชิงป้องกันที่ปรากฏในมาตรา ๓๔ กรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ามีการดำเนินการอย่างใดในหน่วยงานของรัฐ “อันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือส่อว่าอาจมีการทุจริต” ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบโดยเร็ว ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่ากรณีมีเหตุอันควรระมัดระวัง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็วและถ้าไม่เกี่ยวกับความลับของทางราชการให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๖) แนวคิดมาตรการและกลไกที่จำเป็นต่อการดำเนินการ ตามมาตรา ๓๒ กล่าวคือ การสร้างระบบฐานข้อมูล การสร้างกลไกการแจ้งเตือนกรณีพบว่ามีพฤติการณ์ที่ส่อว่าอาจมีการทุจริตในหน่วยงานของตน การสร้างการเรียนรู้และรับฟังสำหรับประชาชนและชุมชนเพื่อขจัดปัญหาการทุจริต

ผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตั้งข้อสังเกต สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีประเด็นที่ควรมีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ประเด็นเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ

ควรปรับปรุงเนื้อหาโดยเริ่มจากกระบวนการทำงาน และระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แทนการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๒) ประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพในเชิงรุก

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ถูกพัฒนาจนสามารถแบ่งเรื่องกระบวนการทำงานให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้จากเดิมที่บัญญัติให้การแสวงหาข้อเท็จจริงกับการไต่สวนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานโดยแบ่งเป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงกับการไต่สวนออกจากกัน ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องปรับกระบวนการทำงานและต้องแบ่งบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

ทั้งนี้ ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้กลับไม่ปรากฏอำนาจในเรื่องการแสวงหาข้อเท็จจริง แม้จะสามารถยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานได้ แต่เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นกฎหมายมหาชน จึงจำเป็นที่จะต้องมีบทบัญญัติให้อำนาจไว้ จึงจะสามารถดำเนินการได้ โดยร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังขาดประเด็นในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่การไต่สวนที่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องได้

๓) ดุลยภาพในการป้องกันการร้องเรียนกับการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

กระบวนการที่ถูกกำหนดวันในการรับเรื่องร้องเรียน คือ ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน ทำให้ต้องเร่งกระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริง เร่งตรวจสอบเอกสารหลักฐานรีบพิจารณา หากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการเรื่องการรับไต่สวนต่อไปได้ ทั้งนี้ เห็นด้วยที่จะมีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการไว้ แต่ไม่ควรกระทบต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกินสมควร

๔) การบัญญัติประเด็นหน้าที่และอำนาจซึ่งตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้บัญญัติให้ทำได้ แต่ยังขาดฐานอำนาจในหลายส่วน และต้องมีการพิจารณาในรายละเอียดต่อไป

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกต สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีสาระสำคัญ ๒ ส่วน คือ

(๑) การเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง รวมถึงหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒) รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แม้เหตุผลจะไม่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แต่ในเบื้องต้นควรตั้งข้อสังเกตเสนอแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลแนบท้ายรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นหลัก เป็นดังนี้

“เหตุผล

เนื่องจากโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้***เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และ***บัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ***ประกอบกับรัฐธรรมนูญได้บัญญัติ***ให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม รวมทั้งได้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ตลอดจนวาระการดำรงตำแหน่ง จึงเป็นการสมควรบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

๒) จากหลักการ ๔ ประการตามที่ผู้แทน กรธ. เสนอนั้น หากสามารถแบ่งประเภทต่าง ๆ ตามหลักการดังกล่าว หาก กรธ. สามารถระบุเลขมาตราว่า มาตราใดเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ มาตราใดเป็นเรื่องการป้องกัน หรือเป็นการดำเนินการตามหลักการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จนเป็นส่วนช่วยในการประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญได้อีกทางหนึ่ง

๓) ประเด็น "การป้องกัน" หากเทียบเคียงกับประเทศสิงคโปร์ สิ่งที่เป็นมาตรการในการป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถปฏิบัติงานได้อย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการออกแบบการดำเนินการไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

๔) การวางกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดรับกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ การปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ที่ต้องมีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า ซึ่งเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้เป็นอย่างดี โดยการกำหนดระยะเวลาไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะเป็นกรอบการทำงานให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่ต้องดำเนินการโดยเร่งรัด ทั้งนี้ เป็นดุลยภาพระหว่างหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้ถูกกล่าวหากับหลักการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๕) การถ่วงดุลระหว่างการกล่าวหากับวิธีการดำเนินการ รวมถึงการกล่าวหาโดยไม่มีพยานหลักฐาน เช่น ขอให้ตรวจสอบ เป็นต้น จะมีการแปรความอย่างไร และต้องมีการดำเนินการต่อไปอย่างไร รวมถึงวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๖) บทสันนิษฐานความผิดสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คือ "มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า" กับบทสันนิษฐานในคดีอาญาทั่วไปของอัยการ คือ "ข้อเท็จจริงที่สามารถพิสูจน์ได้โดยปราศจากข้อสงสัย" จากฐานความคิดที่ต่างกัน รวมถึงพยานหลักฐานที่ต่างกัน จุดเริ่มต้นที่ต่างกัน จึงควรบัญญัติอย่างไรให้มีความใกล้เคียงกันต้องมีการพิจารณาศึกษาต่อไป

๗) มิติด้านต่างประเทศเป็นอีกเหตุผลสำคัญที่จะให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความทันสมัยและเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามคอร์รัปชั่นอย่างแท้จริง ทั้งเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศและมาตรการที่สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption 2003) ควรถูกนำมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้เกิดความชัดเจน

๘) การตราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... เป็นกฎหมายฉบับใหม่ มีทั้งข้อดีและข้อเสีย กล่าวคือ "ข้อดี" คือ เกิดประโยชน์ในเชิงโครงการ การจัดหมวดหมู่ใหม่ แต่ "ข้อเสีย" คือ เกิดความลำบากในการเปรียบเทียบกฎหมายและการไม่สามารถนำองค์ประกอบเดิมมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น องค์ประกอบของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้ได้ดี ควรถูกนำมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๙) การพิจารณาหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ รวมถึงการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมาย

ทุกขั้นตอน ทั้งนี้ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก่อให้เกิดผู้เสียผลประโยชน์ในวงกว้าง รวมถึงภาคการเมือง จึงจำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยอาจต้องมีการการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือเปิดเว็บไซต์เพื่อรับฟังความคิดเห็นอีกช่องทางหนึ่ง อันเป็นการดำเนินการคู่ขนาน

๑๐) การดำเนินการที่ซ้ำซ้อนขององค์กรอิสระ ควรมีมาตรการป้องกันและลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน

๑๑) การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ควรมุ่งเน้นเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผล และก่อให้เกิดความเป็นธรรม

<u>มติที่ประชุม</u> : ที่ประชุมมีมติมอบหมายผู้แทน กรธ. แบ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรับธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... เป็น ๔ หลักการตามข้อเสนอของ กรธ. ดังกล่าว เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นชอบหลักการเบื้องต้นของมาตราที่ตรงกันระหว่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งสามารถศึกษาล่วงหน้าได้จากเอกสารประกอบการพิจารณา เล่มที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบ ทั้งนี้ มอบหมายผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอมาตราที่เป็นไปตามกรอบแนวคิดเดิมที่ตรงกัน รวมทั้งเสนอประเด็นที่ควรมีการพิจารณาทบทวนในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งอาจหารือล่วงหน้ากับผู้แทน กรธ. ในทุกวันพุธหลังการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อเสนอความเห็นต่อที่ประชุมในการประชุมครั้งต่อไป

อนึ่ง กรณีของเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้อาจมีการตั้งข้อสังเกตเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป โดยมอบหมายที่ประชุมพิจารณาศึกษาล่วงหน้าไว้

๒.๓ กำหนดแนวทางการพิจารณา

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติกำหนดแนวทางการพิจารณาได้ดังนี้

๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ โดยดำเนินการคู่ขนานในการรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญต่อไป

๒) พิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยนำความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และข้อหารือระหว่างคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาประกอบการพิจารณาในรายมาตราต่อไป

<u>ระเบียบวาระที่ ๓</u> เรื่องอื่น ๆ

๓.๑ เอกสารประกอบการพิจารณา

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการจัดเตรียมเอกสารเพิ่มเติม คือ

๑) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. .... (เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓)

๒) ข้อสังเกตท้ายรายงานของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทุกฉบับ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๓) พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

๔) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๒ กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมตินัดประชุม จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑) วันจันทร์ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๓๑๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

๒) วันพุธที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

๓) วันศุกร์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เมื่อจบระเบียบวาระการประชุมแล้ว **พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ** กล่าวขอบคุณกรรมาธิการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและกล่าวปิดประชุม

<u>เลิกประชุมเวลา ๑๑.๒๐ นาฬิกา</u>

นางธัญญา ศรีสุพรรณ นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมาธิการ ๒ ผู้จัดทำบันทึกการประชุม

คณะกรรมาธิการวิสามัญมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑ โดยไม่มีการแก้ไข ในการประชุมครั้งที่ ๔ วันศุกร์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และมีมติให้เผยแพร่บันทึกการประชุมดังกล่าว

พลเรือเอก
(กฤษฎา เจริญพานิช)
เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ